

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00013/2016-01
Београд, 31. март 2016. године

На основу члана 9. тач. 2) и 3) и члана 16. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), у поступку накнадне контроле, покренутом на основу пријаве Министарства културе и информисања, са седиштем у Београду, Влајковићева 3,

Комисија за контролу државне помоћи на 52. седници, одржаној 31. марта 2016. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Дозвољава се државна помоћ која се додељује Јавној медијској установи „Радио-телевизија Војводине“ Игњата Павласа 3, Нови Сад.

2. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

1. Подносилац пријаве и предмет пријаве државне помоћи:

Министарство културе и информисања (у даљем тексту: Министарство) је Дописом број: 401-01-2/2016-04 од 29. јануара 2016. године доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Пријаву државне помоћи, са Општим обрасцем пријаве државне помоћи и припадајућим прилозима, у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Предмет пријаве државне помоћи је Уговор о финансирању делатности од јавног интереса за 2016. годину (у даљем тексту: Уговор), закључен између Министарства и Јавне медијске установе „Радио-телевизија Војводина“ (у даљем тексту: РТВ) (Број: 401-01-2/2016-04 од дана 18. јануара 2016. године), док је основ за доделу државне помоћи Закон о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС“, број 83/14 и 103/15) и Уговор.

2. Опис државне помоћи:

2.1. Давалац државне помоћи:

Давалац државне помоћи је Република Србија.

2.2. Корисник државне помоћи:

Корисник државне помоћи је РТВ (Јавна медијска установа „Радио-телевизија Војводине“, Игњата Павласа 3, Нови Сад).

2.3. Инструмент доделе државне помоћи:

Инструмент доделе државне помоћи је субвенција која се одобрава и додељују на основу Уговора, док је такса одређена у складу са чланом 37. Закона о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС“, бр. 83/14 и 103/15).

2.4. Трајање државне помоћи:

Раздобље на које се одобрава државна помоћ у облику субвенције је одређено Уговором и односи се на период од 1. јануара 2016. године до 31. децембра 2016. године.

2.5. Укупан износ државне помоћи:

Укупан износ државне помоћи је 2.008.800.000,00 динара и чини га износ од 900.000.000,00 динара одређен на основу Уговора и износ планиране наплате предвиђене Програмом пословања РТВ у висини од 1.108.800.000,00 динара.

2.6. Циљ и намена државне помоћи:

Државна помоћ се додељује за обављање основне делатности јавног информисања.

3. Опис Уговора:

3.1. Правни основ за закључење Уговора:

Уговор је закључен у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС“, број 103/15), Законом о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС“, број 83/14 и 103/15) и Уредбом о привременом финансирању јавних медијских сервиса у 2016. години („Службени гласник РС“, број 3/16) и Планом пословања „Радио-телевизије Војводине“ за 2016. годину који је усвојио Управни одбор „Радио-телевизије Војводине“ на седници од 30. децембра 2015. године.

3.2. Опис Уговора:

Предмет Уговора је финансирање делатности од јавног интереса коју обавља РТВ у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године.

Чланом 2. Уговора је предвиђено да је, у циљу остваривања јавног интереса у области јавног информисања, РТВ дужна да кроз своје програмске садржаје остварује:

- истинито, благовремено, потпуно, непристрасно и професионално информисање грађана и омогућавање слободног формирања и изражавања мишљења слушаца и гледалаца на територији Републике Србије, аутономне покрајине и локалне самоуправе;

- поштовање и представљање основних људских права и слобода, демократских

вредности и институција и унапређивање културе јавног дијалога;

- поштовање приватности, достојанства, угледа, части и других основних права и слобода човека;

- поштовање и подстицање плурализма политичких, верских и других идеја и омогућавање јавности да буде упозната са тим идејама, не служећи се интересима појединих политичких странака и верских заједница, као ни о било ком другом појединачном политичком, економском, верском и сличном становишту и интересу;

- задовољавање потреба грађана за програмским садржајима који обезбеђују очување и изражавање културног идентитета како српског народа тако и националних мањина, водећи рачуна да националне мањине прате одређене програмске целине и на свом матерњем језику и писму;

- непристрасно обрађивање политичких, историјских, привредних, социјалних, здравствених, културних, образовних, научних, еколошких и других питања, омогућавајући равноправно сучељавање различитих становишта;

- бесплатно и једнако представљање политичких странака, коалиција и кандидата који имају потврђене изборне листе за републичке, покрајинске или локалне изборе, у време предизборне кампање;

- афирмисање националних културних вредности српског народа и националних мањина које живе у Републици Србији, као и зближавање и прожимање њихових култура;

- развој медијске писмености становништва;

- производња домаћег документарног и играног програма;

- благовремено обавештавање о актуелним збивањима у свету и о научним, културним и осталим цивилизацијским достигнућима;

- неговање хуманих, моралних, уметничких и креативних вредности;

- задовољавање забавних, рекреативних, спортских и других потреба грађана;

- информисање наших грађана у иностранству, као и припадника српског народа који живе ван територије Републике Србије;

- представљање културног наслеђа и уметничког стваралаштва у земљи и иностранству;

- информисање иностране јавности о догађајима и појавама у Републици Србији.

4. Одлука Комисије:

На 52. седници Комисије, одржаној 31. марта 2016. године, Комисија је одлучивала о дозвољености државне помоћи која се додељује на основу Уговора и Закона о јавним медијским сервисима.

Приликом одлучивања Комисија је анализирао Општи образац, Уговор, Програм пословања РТВ за 2016. годину са Финансијским планом РТВ за 2016. годину (у даљем тексту: Програм пословања), Закон о јавним медијским сервисима и Уредбу о финансирању јавних медијских сервиса у 2016. години.

Комисија је, Закључком Број: 401-00-00013/2016-01 од 25. фебруара 2016. године, покренула поступак накнадне контроле дозвољености државне помоћи, с обзиром да је Уговор закључен пре доношења одлуке Комисије.

Комисија је закључила да Уговор и Закон о јавним медијским сервисима представљају основ за доделу државне помоћи, сагласно члану 2. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 - у даљем тексту: Закон), којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход, или умањено остварење јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче

повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

Наиме, у оцени да ли се ради о јавним средствима и самим тим о могућој државној помоћи, када је реч о Закону о јавним медијским сервисима, Комисија је пошла од тога да ли се нека мера може приписати држави и да ли се сама додела средстава исто тако може приписати финансирању из државних ресурса. Комисија је у својој оцени пошла од следећа три критеријума:

- да је наплата наметнута од стране државе;
- да средства од наплате иду преко тела које је држава одредила и
- да тај јавни приход касније даје предност одређеним привредним субјектима.

С тим у вези, Комисија сматра да Закон о јавним медијским сервисима представља основ за доделу државне помоћи, будући да је чланом 37. Закона о јавним медијским сервисима, предвиђена такса која представља намет државе и потенцијални јавни приход који се прикупља преко тела које је држава одредила (Електропривреда Републике Србије), који се усмерава РТВ чиме јој се даје предност на тржишту у односу на конкуренте.

Дакле, Комисија закључује да Закон о јавним медијским сервисима представља основ за доделу државне помоћи у смислу члана 2. тачка 1) Закона, када је у питању наметнута такса.

Даље, Комисија налази да се на основу Уговора одобрава индивидуална државна помоћ сагласно члану 12. став 3. Закона.

С обзиром на то да се средстава додељују ради обављања делатности јавног информисања, Комисија је анализирао да ли су испуњени услови за доделу државне помоћи у облику накнаде за пружање услуга од општег економског интереса, који су прописани чл. 97а-97г Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

Комисија је утврдила да, у складу са Законом о јавним медијским сервисима, РТВ представља покрајински јавни медијски сервис, односно независан и самосталан правни субјект који, обављањем своје основне делатности, омогућава остваривање јавног интереса у области јавног информисања, и пружа опште и свеобухватне медијске услуге које подразумевају информативне, образовне, културне и забавне садржаје намењене свим деловима друштва. Основна делатност подразумева производњу, куповину, обраду и објављивање радио, телевизијских и мултимедијалних садржаја, нарочито информативних, образовних, културно-уметничких, дечјих, забавних, спортских, верских и других који су од јавног интереса за грађане, а који за циљ имају остваривање људских права и слобода, размену идеја и мишљења, неговање вредности демократског друштва, унапређивање политичке, полне, међунационалне и верске толеранције и разумевања, очување националног идентитета српског народа и националних мањина, као и пружање аудио и аудио-визуелних медијских услуга и објављивање електронских издања као услуга од јавног интереса.

Поред делатности јавног информисања, у складу са чланом 3. Закона о јавним медијским сервисима, РТВ обавља и комерцијалне делатности као што су: производња и емитовање економско-пропагандног програма, производња и продаја аудиовизуелних програма (емисија, филмова, серија, носача звука и друго), издавачка делатност и пружање техничких услуга и других услуга у оквиру своје делатности.

Чланом 46. став 3. Закона о јавним медијским сервисима, прописано је да, наведене комерцијалне делатности, РТВ обавља у складу са прописима о заштити конкуренције, што посебно значи да не сме да пружа комерцијалне услуге, укључујући и услуге објављивања огласних порука или другог облика аудио-визуелне комуникације, по ценама које су ниже од тржишних, нити, при куповини права за

преносе спортских догађаја, да нуди цену која је изнад тржишне. Средства прибављена обављањем комерцијалне делатности не смеју угрожавати обављање основне делатности РТС-а, нити утицати на његову независност (члан 46. став 4. Закона о јавним медијским сервисима), а у случају куповине права на емитовање радијских, телевизијских или других медијских садржаја од изузетног значаја, укључујући и преносе спортских догађаја, РТВ је дужан да неискоришћена права благовремено и на недискриминаторан начин уступи другим пружаоцима одговарајућих медијских услуга (члан 46. став 5. Закона о јавним медијским сервисима).

Чланом 62. Закона о јавним медијским сервисима предвиђено је да се РТВ у 2016. години финансира из буџета Републике Србије, а Уредбом о привременом финансирању јавних медијских сервиса у 2016. години, за наведену намену, предвиђен је износ од 900.000.000,00 динара.

Увидом у Финансијски план, Комисија је утврдила да је предвиђено да РТВ у 2016. години располаже са укупним средствима у износу од 2.332.300.000,00 динара, која се састоје од: наведене буџетске субвенције у износу од 900.000.000,00 динара и осталих извора прихода (приходи од РТВ таксе, сопствени – приходи маркетинга и ресторана, приход по пројектима, остали пословни приходи (дотације за отпремнине), финансијски приходи, приходи од усклађивања вредности и остали приходи) у износу од 1.432.300.000,00 динара.

Са друге стране, у 2016. години предвиђени су укупни трошкови у износу од 2.318.069.400,00 динара, од чега су буџетска средства у износу од 900.000.000,00 динара намењена за покривање програмског садржаја (члан 2. Уговора).

Приходи од нето користи од комерцијалне експлоатације садржаја произведеног у оквиру основне делатности биће намењени покривању дела трошкова културно-образовног програма, што је у складу са чланом 45. став 1. Закона о јавним медијским сервисима, који предвиђа да се наведени приходи могу користити само за покривање трошкова основне делатности, односно не могу се користити за финансирање комерцијалне делатности.

Приходи од комерцијалних делатности и остали сопствени извори прихода намењени су и за нематеријална улагања (реализација пројекта „Вере и завере“ предвиђено је снимање 12 сатних епизода по роману Александра Тишме – финализација продукције овог серијала отпочела је непосредно по завршетку снимања слике и звука, а биће урађена у периоду од децембра 2015. године до маја 2016. године, у овом периоду предвиђене су следеће активности: титлови, графика, уводан шплица, обрада звука, ограда слике и финализација. Поред наведених улагања у нематеријалну имовину (софтвере и лиценце) планирано је и у и материјална улагања (техничко унапређење опреме за испуњење примарне делатности РТВ-а), што је у складу са чланом 46. став 2. Закона о јавним медијским сервисима, којим је дефинисано да јавни медијски сервис може употребити комерцијалне приходе и за суфинансирање своје основне делатности.

Дакле, Финансијским планом је предвиђено да укупни планирани приходи у износу 2.394.100.000,00 динара буду довољни за покриће свих планираних расхода у износу од 2.378.788.959,00 динара неопходних за пословање РТВ-а.

Програмом пословања предвиђено је да се током 2016. године, у складу са захтевима из члана 49. Закона о јавним медијским сервисима, изради и примени ново евидентирање и извештавање расхода по носиоцима и врсти трошкова (према делатностима), у складу са чиме ће се обезбедити транспарентно финансирање јавне делатности РТВ-а и омогућити да не дође до прекомерне накнаде која се додељује за обављање услуге од општег економског интереса.

Даље, чланом 5. Уговора дефинисано је да ће о извршењу послова и утрошку средстава утврђених Уговором РТВ подносити Министарству културе и информисања посебан извештај и књиговодствену евиденцију која омогућава контролу утрошка средстава у року од 30 дана од дана уплате опредељених средстава, док је чланом 6. Уговора предвиђена могућност обуставе уплате средстава, уколико РТВ не обавља послове који су дефинисани чланом 2. Уговора (детаљније објашњени у оквиру подтачке 2.2. овог решења).

Узимајући у обзир наведено, Комисија је закључила да:

- је Законом о јавним медијским сервисима РТВ-у јасно поверено обављање делатности јавног информисања као делатности од општег економског интереса (97а став 1. тачка 1) Уредбе);

- је висина накнаде за обављање услуга од општег економског интереса унапред одређена у износу од 900.000.000,00 динара у складу са предвиђеним трошковима програма, запослених и других трошкова неопходних за обављање основне делатности РТС-а (члан 97а став 1. тачка 2) Уредбе) и

- висина ове накнаде не прелази износ неопходан за покривање трошкова обављања основне делатности, с обзиром на то да ће се и део прихода од комерцијалне делатности користити у ове сврхе, што значи да нема прекомерне накнаде (члан 97а став 1. тачка 3) Уредбе);

- што значи да су испуњени услови за доделу државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, прописани чланом 97а став 1. тач. 1)-3) Уредбе.

Међутим, имајући у виду да је укупан износ средстава који се додељују у 2016. години РТВ (субвенција и такса) већи од 15 милиона евра у динарској противвредности, Комисија је оценила државну помоћ и са аспекта члана 97в Уредбе, а узимајући у обзир да РТВ није привредни субјект који је у поступку јавне набавке изабран да пружа услугу од општег економског интереса, као и то да висина накнаде није одређена на основу анализе трошкова пословања истог или сличног привредног субјекта, који обавља исту или сличну делатност, у истим или сличним условима, као и то да висина годишње накнаде прелази износ 15 милиона евра у динарској противвредности.

Стога је Комисија узела у обзир и то да:

- је чланом 2. Уговора, а у складу са чланом 7. Закона о јавним медијским сервисима јасно назначено које су обавезе РТВ-а у циљу остваривања јавног интереса у области јавног информисања (истинито, благовремено, потпуно, непристрасно и професионално информисање грађана; поштовање и представљање основних људских права; поштовање приватности, достојанства, угледа, части и других основних права и слобода човека; поштовање и подстицање плурализма политичких, верских и других идеја; задовољавање потреба грађана за програмским садржајима који обезбеђују очување и изражавање културног идентитета како српског народа тако и националних мањина; непристрасно обрађивање политичких, историјских, привредних, социјалних, здравствених, културних, образовних, научних, еколошких и других питања), што значи да је овако дефинисана јавна услуга у потпуности у складу са циљем испуњења демократских, социјалних и културних потреба одређеног друштва, у овом случају грађана Републике Србије, као и јачања плурализма, укључујући културну и језичку разноликост;

- ће РТВ примењује ново евидентирање и извештавање расхода по носиоцима и врсти трошкова (према делатностима), што омогућава постављање јасне границе између јавних и комерцијалних услуга и омогућити контролу трошења јавних средстава која могу бити намењена само обављању делатности од општег интереса, односно спречити преливање средстава на комерцијалне делатности, као што су:

производња и емитовање економско-пропагандног програма, производња и продаја аудиовизуелних програма (емисија, филмова, серија, носача звука и друго), издавачка делатност и пружање техничких услуга;

- комерцијалне услуге, укључујући и услуге објављивања огласних порука или другог облика аудио-визуелне комуникације, РТВ не сме пружати по ценама које су ниже од тржишних, нити, при куповини права за преносе спортских догађаја, може нудити цену која је изнад тржишне, а у случају куповине права на емитовање радијских, телевизијских или других медијских садржаја од изузетног значаја, укључујући и преносе спортских догађаја, РТВ је дужан да неискоришћена права благовремено и на недискриминаторан начин уступи другим пружаоцима одговарајућих медијских услуга, што значи да се комерцијале делатности обављају на начин који неће довести до нарушавања конкуренције на тржишту;

- се из структуре расхода може закључити да је државна помоћ РТВ-у пропорционална, с обзиром на то да је искључиво намењена покривању трошкова неопходних за обављање основне делатности јавног информисања, а да се и комерцијални приходи користе такође у те сврхе, што значи да таква државна помоћ не доводи до прекомерног нарушавања конкуренције на тржишту;

- је примењен принцип нето трошкова, имајући у виду да су приходи од нето користи од комерцијалне експлоатације садржаја произведеног у оквиру основне делатности намењени покривању трошкова основне делатности, односно дела трошкова културно-образовног програма;

- се средства, у складу са чланом 4. Уговора одобравају месечно, и то највише у износу до једне дванаестине, а да надзор над трошењем средстава врши Министарство културе и информисања (члан 5. Уговора), као и да је предвиђена могућност обуставе доделе средстава, уколико РТВ не обавља послове који су му поверени (члан 6. Уговора), што значи да је успостављен механизам контроле наменског трошења средстава.

Имајући у виду да су услови под којима се додељују средства за обављање делатности јавног информисања кориснику РТВ у складу са правилима за доделу државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, али и специфичним правилима за доделу државне помоћи за јавне радиодифузне услуге садржаних у Закону о јавним медијским сервисима, Комисија оцењује да је додела државне помоћи кориснику РТВ дозвољена, у складу са чланом 97а став 1. тач 1)-3) и чл. 97г, јер помаже остваривању демократских, социјалних и културних потреба грађана Републике Србије, уз јачање плурализма, културне и језичке разноликости, а да при том не доводи до прекомерног нарушавања конкуренције на тржишту.

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

Достављено:

- Министарству културе и информисања
- Архиви